

Bemærkninger til beslutningsforslaget

Trafikmidlernes forbedring, levestandardens vækst og den internationale arbejdsdelings eksplosive udvikling øger til stadighed den mellemfolkelige kontakt. Langt større samkvem og forståelse hen over landegrænserne – med større eller mindre jerntæppekarakter – er imidlertid piskende nødvendig, når vi skal stække de frygtelige trusler mod menneskehedens fortsatte eksistens, som udryddelsesvåbenteknologiens fremmarch betyder.

Såvel ideelt som materielt er der derfor al mulig anledning til at fremme og tilskynde de enormt mange og enormt store aspekter, den internationale udvikling frembyder.

Herved sættes fokus på det ulykkelige forhold, at Jordens befolkning ikke taler og forstår det samme sprog. I stadig stigende omfang bliver sprogbarriererne derfor et af verdens meget alvorlige problemer. Tanke- og meningsudveksling mellem mennesker fra forskellige nationer forudsætter for at blive virkelig effektiv størst mulig beherskelse af fælles sprog. Når folk fra forskellige lande nu om dage træffer sammen, vil alle de, på hvis nationalsprog samtalen ikke foregår, være og føle sig reduceret til anden- eller tredjerangs debatdeltagere. Følgen er et kæmpespild i forhold til, hvad der kan og bør opnås igennem internationalt samvær.

Det havde utvivlsomt været lykkeligt, om magthaverne allerede i begyndelsen af det 20. århundrede havde været opmærksomme på emnet og havde sørget for, at det første fremmedsprog, som der undervises i rundt omkring i landene, blev fælles. Parlater og regeringer har imidlertid hidtil haft al for ringe blik for, at en sprogpolitik også er nødvendig, som man har brug for en socialpolitik, en trafikpolitik, en forureningspolitik, en energipolitik osv.

Da problemet imidlertid presser sig på med stadig stigende kraft, og da det ganske givet vil være særdeles træls at løse, er der al mulig grund til bestandig at tage initiativer for at komme i gang med at få klaret spørgsmålet, så sprogvanskelighederne ikke skal forvalde alt for store katastrofer alt for langt ind i det 21. århundrede.

16 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

Målet må være på mindre end 60 år at nå frem til, at mindst en fjerdedel af Jordens befolkning evner at udtrykke sig på samme sprog næsten lige så nuanceret, ubesværet, præcist og spontant, som de taler deres modersmål, og at mindst en anden fjerdedel kan forstå og læse dette fællessprog.

Det er helt oplagt, at mange vil mene, at det første fremmedsprog, der skal læres, skal være engelsk, fransk, russisk, spansk, kinesisk, japansk, hindi eller urdu. Ulykken er blot, at det ikke er de samme, som går ind for det samme sprog. Vælger man et eller andet nationalsprog, vil man givetvis få næsten alle de andre lande til specielt at vende sig mod, at netop den pågældende stats sprog blev begunstiget. Det må befrygtes, at nationalkonkurrencen bliver værre og værre, efterhånden som flere og flere nationers selvbevidsthed vokser op ud over verdensdelene. Der er jo ikke blot prestige forbundet med at få sit eget sprog godtaget som verdenssprog. Fordelen ved at kunne betjene sig deraf er enorm, og alle de kræfter, andre nu må ofre på at lære andre sprog, kan nationen med verdenssproget udnytte til andre formål og derigennem opnå et forspring i den internationale konkurrence. Verdenssprognationen kan bruge den bedst kvalificerede person i international sammenhæng, hvor andre lande ved udvælgelsen må skele også til den enkeltes sprogformåen.

Det er derfor næppe realistisk for den, der virkelig vil have en løsning på problemet, at pege på noget som helst af de nuværende nationalsprog. Der må vælges et neutralt ikke-nationalsprog. Det internationale hjælpsprog, der hidtil er blevet udviklet mest, er som bekendt esperanto. Det blev konstrueret af polakken L. L. Zamenhof i årene op mod 1887. Dertil kommer, at esperanto er mange-fold lettere at lære end de sprog, der har udviklet sig naturgroet med undtagelsestynget grammatik, med uregelmæssige udsagnsordbøjninger, med udtalebesynderligheder og hundreder af andre ulogiske mærkværdigheder. Det anslås, at der til tilegnelse af esperanto medgår ca. 15 pct. af det tidsforbrug, som er nødvendigt til at erhverve tilsvarende sprogfærdigheder på andre fremmed-